

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome In Qvatvor Lib. Sententiarvm M. Petri Lombardi

Spina, Claudius de

Parisiis, 1551

16. de processione temporali eademque visibili Spiritus sancti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38840

Deus Pater p̄ subiectā creaturā visibiliter appareret. Absurdissimè tamē aut à Filio quē genuit, aut à Spiritu sancto qui de illo procedit, missus diceretur, &c. Non ideo tamē arbitrandum est minorem esse Filium quōd missus est à Patre (vt ait Aug.) nec ideo minorem Spiritum sanctum, quōd vterq; misit eum. Quoniā nō ideo dicitur Pater vtrunq; misisse, quōd ille esset maior, & isti minores: sed maximè propter principij auctoritatem commendandam. Et quia in visibili creatura, non sicut ille, apparuit.

Filius & Spiritus sanctus nō minores Patre.

4. de Trini. Ca. 21.

DE PROCESSIONE TEMPORALI Spiritus sancti visibilis.

DISTINCT. Decimæ sextæ.

CAP. Primum.

Spiritus sanctus missus est dupliciter.

Sicut Filius duobus modis dicitur mitti: Vno, quo visibiliter apparuit: Altero, quo inuisibiliter à castis mētibus percipitur. Ita & Spiritus sanctus à Patre, & Filio, ac à seipso duobus modis procedere siue mitti siue dari dicitur: Vno visibiliter, altero inuisibiliter.

Datus est enim visibiliter creaturæ demonstratione, sicut in die Pentecostes. Et datur quotidie inuisibiliter, illabēdo mētibus⁹ fideiū.

fol. 37b.

CAP. Secundum. *Visibili specie missus est Spiritus sanctus.*

E ij

ET primò de illo missionis modo quo fit visibili specie. De hoc August. 2. lib. *Cap. 5.* de Trini. In promptu est intelligere de Spiritu sancto cur missus & ipse dicatur. Facta est enim quædam creaturæ species ex tempore, in qua visibiliter ostenderetur Spiritus sanctus, siue cum in ipsum Dominum corporali specie columbæ descendit, siue cum in die Pentecostes factus est subitò de cælo sonus, quasi ferretur flatus vehemens, & visæ sunt illis linguæ diuisæ sicut ignis, qui & insedit super vnumquemque eorum. Hæc operatio visibiliter expressa & oculis oblata mortalibus, missio Spiritus sancti dicta est: non vt appareret eis ipsa substantia, qua & ipse inuisibilis & incōmutabilis est, sicut Pater & Filius: sed vt signis exterioribus visis corda hominum commota à temporali manifestatione venientis, ad occultam æternitatem semper præsentis conuerteretur. Hæc August. Non enim Spiritus sanctus temporali motu tunc venit, vel in homine descendit: sed per temporalem motum creaturæ significata est spiritualis & inuisibilis Spiritus sancti infusio.

Quæstio, Cur Spiritus sanctus non dicitur minor Patre propter creaturam in qua apparuit sicut Filius.

Quærendum, quum Filius dicatur minor Patre secundum missionem qua in forma creata apparuit, cur & Spiritus sanctus non dicatur similiter minor Patre, cum in forma apparuit. Nam & de Filio quod minor Patre sit secundum formam qua missus apparuit, aperte ostendit Augu. 4. li. de Trinit. dicēs: Misit Deus filiū suū, factū ex muliere, factū sub lege, vsq; adeo paruum, vt factum. Fateamur ergo factū minorem, & intantum minorem, inquantum factū: & intantum factū, inquantum missum.

C A P. Tertium. Solutio. Spiritus sanctus non est minor Patre dicendus, vt Filius.

Cap. 6 **A**D quod Aug. lib. 2. de Trinit. ait: Ideo nusquam scriptum quod Deus Pater minor sit Spiritu sancto, vel Spi. sanctus minor Patre: quia non sic est assumpta creatura in qua appareret Spir. sanctus, sicut assumptus est Filius hominis, in qua forma ipseus Dei Verbi persona repræsentaretur, nō vt haberet Verbum Dei sicut alij sapientes, sed quod ipsum Verbum erat. Aliud est enim Verbum in carne, & Verbum caro: id est, aliud est Verbum in homine, & aliud Verbum homo. Non ergo sic assumpta est creatura in qua Spiritus sanctus apparuit, sicut caro illa assumpta est ex Virgine Maria. Non enim columbam, vel flatum, vel

Aliud verbum in carne, & aliud verbum caro.

ignem illum beatificauit, sibi que in unitate personæ coniunxit in æternum.

CAP. Quartum. Filius per formam quam assumpsit. seipso non minor dicitur.

Filius secundum quod homo factus est, non tantum Patre, sed Spiritu sancto. & etiam seipso minor dicitur. Quod seipso minor dicatur secundum formam serui ostendit Aug. lib. 1. de Trin. exponens locum illud, Pater maior me est. quod propter formam serui Veritas dicit. Secundum quem modum etiam seipso minor est. Quomodo enim non etiam seipso minor factus est, qui seipsum exinanauit, formam serui accipiens? &c. Et lib. 2. de Tri. idem ait Aug. Dei Filius est æqualis Patri secundum Dei formam, in qua est: & minor Patre secundum formam serui, quam accepit: in qua non modo Patre, sed etiam Spiritu sancto nec hoc tantum, sed etiam seipso minor inuentus est. Rursus idem in lib. contra Maxim. repetit Aug.

Cap. 7
Io. 14.

Cap. 1.

Cap. 1.

Illud Iohannis 14. Pater maior me est, quomodo exponatur ab Hilario.

Hilarius autem dicere videtur quod Pater fit maior Filio, nec tamen Filius minor Patre. Pater enim dicitur maior propter authoritatem, quia in eo est authoritas generationis, secundum quam dicit, Pater maior me est. Et post. Donauit ei nomen quod est super

Phil. 2 ōne nomē. Cū ergo ait, Pater maior me est, hoc est acsi diceret, donavit mihi nomen. Si ergo (inquit Hilar. lib. 9. de Tri.) Donantis autoritate Pater maior est, nūquid per doni confessionē Filius minor est? Maior itaq; donans est, sed minor iam non est, cui vnum esse donatur. Ait enim, Ego & Pater vnum sumus. Si non hoc donatur Iesu, vt confitēdus sit in gloria Dei Patris, minor Patre est. Si autē in ea gloria ei donatur esse qua Pater est, habes & in donātis autoritate, quia maior est, & in donati cōfessione, quia vnū sunt. Maior itaque Pater & Fi'io est, & planē maior, cui tantūm donat esse quantus est ipse, cui innascibilitatis esse imaginem sacramento natiuitatis impartit, quē ex se in forma sua generat. Audisti, Lector, quid super hoc dicat Hilarius, cuius verba vbicunq; occurrerint, diligenter nota, piēque intellige.

Nota.

DE PROCESSIONE SPIRITUS sancti inuisibili.

DISTINCT. Decimæseptimæ
CAP. Primum.

Spiritus sanctus est amor siue charitas.

Dictum est suprā, & sacris authoritatibus ostensum, quod Spiritus sanctus *Magister* hic affirmatur amor est Patris & Filij, quo se inuicē *mat charitate* amant, & nos. His autē addendum est, quod *ritate qua*

E iij